

KARTA OPISU PRZEDMIOTU - SYLABUS

Nazwa przedmiotu

Pomiary i badania wibroakustyczne

Przedmiot

Kierunek studiów

Mechanika i budowa maszyn

Studia w zakresie (specjalność)

Diagnostyka maszyn i systemy pomiarowe

Poziom studiów

drugiego stopnia

Forma studiów

stacjonarne

Rok/semestr

1/2

Profil studiów

ogólnoakademicki

Język oferowanego przedmiotu

polski

Wymagalność

obieralny

Liczba godzin

Wykład

15

Ćwiczenia

Laboratoria

15

Projekty/seminaria

Inne (np. online)

Liczba punktów ECTS

2

Wykładowcy

Odpowiedzialny za przedmiot/wykładowca:

dr hab. inż. Roman Barczewski

e-mail: roman.barczewski@put.poznan.pl

tel. 61.6652684

Wydział Inżynierii Mechanicznej

ul. Piotrowo 3, pok. MC119

Odpowiedzialny za przedmiot/wykładowca:

Wymagania wstępne

Podstawy mechaniki (w tym teorii drgań), podstawy elektrotechniki, miernictwa, technologii informatycznych. Umiejętność samokształcenia i pozyskiwania wiedzy na podstawie zasobów bibliotecznych (w tym e-zasobów) oraz zasobów internetowych (np. eKursy).

Cel przedmiotu

Studenci otrzymują wiedzę teoretyczną i umiejętności dotyczące technik pomiarowych i analizy drgań mechanicznych i hałasu. Doskonalenie umiejętności w interpretacji i oceny wyników badań wibroakustycznych obiektów technicznych, badań środowiskowych a także zjawisk i procesów wibroakustycznych.

Przedmiotowe efekty uczenia się

Wiedza

Student po ukończeniu przedmiotu zna aparaturę, wyposażenie, metody wykonywania pomiarów, analizy i rejestracji drgań i hałasu. Ma specjalistyczną wiedzę związaną z wybranymi zagadnieniami pomiaru i oceny wibracji oddziałujących na środowisko życia i pracy m.in. drgania para-sejsmiczne, drgania oddziałujące na człowieka (miejscowe i ogólne). Ma specjalistyczną wiedzę nt. wybranych zagadnień dotyczących pomiarów, analizy i oceny hałasu (m.in. maszyn i urządzeń) oraz wyznaczania właściwości akustycznych pomieszczeń i ustrojów dźwiękoizolacyjnych.

Umiejętności

Student po zakończeniu kursu potrafi dokonać wyboru metod i technik pomiaru drgań i hałasu. Potrafi skonfigurować i przeprowadzić wzorcowanie systemów pomiarowo-analizujących i systemów rejestracji sygnałów wibroakustycznych. Student potrafi przeprowadzić badania wibroakustyczne zgodnie z procedurami pomiarowymi lub normami oraz dokonać oceny uzyskanych wyników badań na podstawie odniesienia ich do wartości granicznych lub kryterialnych określonych w normach i/lub rozporządzeniach.

Kompetencje społeczne

Student ma świadomość konieczności uczenia się i samodzielnego pogłębiania wiedzy i umiejętności. Student ma świadomość znaczenia działań inżynierskich i odpowiedzialności w aspekcie ochrony środowiska życia i pracy przed negatywnym oddziaływaniem drgań i hałasu. Ma świadomość roli kadry inżynierskiej w tworzeniu bezpiecznego środowiska życia i pracy człowieka. Student potrafi organizować pracę zespołową i aktywnie współpracować w zakresie wykonywanych zadań.

Metody weryfikacji efektów uczenia się i kryteria oceny

Efekty uczenia się przedstawione wyżej weryfikowane są w następujący sposób:

Laboratorium:

Sprawdziany wejściowe przed każdym ćwiczeniem laboratoryjnym. Ocena wiedzy i umiejętności podczas wykonywania eksperymentów. Ocena stopnia opanowania treści kursu, umiejętności i nabytych kompetencji na podstawie jakości indywidualnie wykonanych raportów. Warunki zaliczenia laboratorium: wykonanie i zaliczenie kompletu ćwiczeń laboratoryjnych i uzyskanie wymaganego minimum punktowego za sprawdziany wejściowe i sprawozdania.

Wykład:

Forma pisemna lub zdalne testy na platformie eKursy: 10 - 20 zagadnień obejmujących całość materiału wykładowego i zagadnień wskazanych do samodzielnego przestudiowania.

Kryteria ocen dotyczą laboratorium i wykładu:

poniżej 60 % ndst. 60-67 % dst. 68-74 % dst. plus 75-83 % db. 84-91 db plus 92-100 % bdb.

Treści programowe

Wykład:

Cechy sygnałów wibroakustycznych. Obszary zastosowań pomiarów drgań i hałasu. Pomiar drgań mechanicznych, konfiguracja układów pomiarowych. Charakterystyka i parametry różnych typów przetworników i systemów transmisji sygnałów, (przed)wzmacniacze, filtry (charakterystyki korekcyjne A, B, C, D, G, Z, HA, WB). Wzorcowanie systemów pomiarowych. Percepcja dźwięku. Pole akustyczne. Pomiar akustyczny - konfiguracja układu pomiarowego, zasady wykonywania pomiarów. Mikrofony, wzmacniacze, filtry (częstotliwościowe charakterystyki korekcyjne A,B,C,D,G). Rejestracja cyfrowa sygnałów wibroakustycznych. Analizy sygnałów wibroakustycznych w dziedzinie czasu, amplitudy i częstotliwości. Aparatura i oprogramowanie pomiarowo-analizujące. Pomiar i badania normowe z zakresu: akustyki technicznej, środowiskowej, budowlanej, środków transportu oraz oddziaływań wibracyjnych i para-sejsmicznych. Archiwizacja, raportowanie wizualizacja wyników badań. Przygotowanie i praktyczna realizacja sesji pomiarowych.

Laboratoria:

Ćwiczenia laboratoryjne realizowane na dedykowanych stanowiskach laboratoryjnych z wykorzystaniem specjalizowanych układów pomiarowych a także systemów pomiarowo – analizujących.

- Badania oddziaływań para-sejsmicznych – na budynki, elementy infrastruktury inżynierskiej, maszyny i urządzenia
- Pomiar i ocena oddziaływań drgań H-A na operatorów ręcznych narzędzi zmechanizowanych.
- Pomiar i ocena oddziaływań W-B wibracji na kierowców i pasażerów w pojazdach (drgania ogólne).
- Wprowadzenie do pomiarów akustycznych (wyznaczanie poziomu dźwięku: maksymalnego, równoważnego, szczytowego).
- Metody wyznaczania równoważnego poziomu dźwięku (metody bezpośrednie i pośrednie).
- Wyznaczanie właściwości akustycznych pomieszczeń (wyznaczanie chłonności akustycznej, czasu pogłosu, średniego współczynnika pochłaniania dźwięku).
- Badanie właściwości: materiałów dźwiękoizolacyjnych, ekranów akustycznych i obudów akustycznych.
- Wyznaczanie poziomu mocy akustycznej maszyn i urządzeń.
- Rejestracja sygnałów wibroakustycznych z wykorzystaniem technik cyfrowych.

Wykaz aktualnie realizowanego zestawu ćwiczeń jest dostępny na platformie eKursy.

Metody dydaktyczne

Wykład - prezentacje multimedialne. Treści wykładów są dostępne w postaci elektronicznej przed rozpoczęciem zajęć, co umożliwi komfortowy i aktywny udział w wykładach.

Laboratoria: eksperymenty są wykonywane na stanowiskach laboratoryjnych na podstawie instrukcji. Możliwe jest również zdalne wykonywanie ćwiczeń na podstawie przygotowanych foto i wideo tutoriali i indywidualnych zestawów danych.

Wykłady są wspomagane na platformie e-learningowej eKursy. Dostępne są tam: prezentacje, multimedia, materiały źródłowe (czasopisma, wybrane publikacje, noty techniczne), zbiory zadań oraz zestaw zagadnień zaliczeniowych.

Literatura

Podstawowa

1. Ballou G., Handbook for Sound Engineers, Elsevier 2005.
2. Engel Z., Ochrona środowiska przed drganiami i hałasem, PWN, 2001.

Uzupełniająca

1. Cempel C., Wibroakustyka stosowana, PWN Warszawa 1989.
2. Żyszkowski Z., Miernictwo akustyczne WNT Warszawa 1987.
3. Broch J.T. Technical Vibration and Shock Measurements, Bruel&Kjaer Denmark 1984.
4. Ciesielski R., Kwiecień A, Stypuła K., Propagacja drgań w warstwach przypowierzchniowych podłoża gruntowego, Wydawnictwo Politechniki Krakowskiej 1999.
5. Barczewski R., Pomiar i Badania Wibroakustyczne – zbiór zadań (eKursy).
6. Materiały uzupełniające i multimedia, zawarte na platformie eKursy.
7. Wybrane normy, rozporządzenia, publikacje, noty techniczne

Bilans nakładu pracy przeciętnego studenta

	Godzin	ECTS
Łączny nakład pracy	50	2,0
Zajęcia wymagające bezpośredniego kontaktu z nauczycielem	35	1,5
Praca własna studenta (studia literaturowe, samokształcenie - korzystanie z zasobów e-learningowych, przygotowanie do zajęć laboratoryjnych, wykonanie sprawozdań, przygotowanie do testów/zaliczenia) ¹	15	0,5

¹ niepotrzebne skreślić lub dopisać inne czynności